

УДК 636.4.082

**РЕПРОДУКТИВНІ ЯКОСТІ СВИНОМАТОК ПОРОДИ П'ЄТРЕН
ФРАНЦУЗЬКОЇ СЕЛЕКЦІЇ «ADN» В УМОВАХ ОДЕЩИНИ**

Є. М. Агапова, доктор с.-г. наук, професор

Р. Л. Сусол, кандидат с.-г. наук, доцент

Ю. А. Москалюк, аспірант

Одеський державний аграрний університет

А. І. Карайван, директор

Ф. З. Тельпес, головний технолог

ТОВ «Арцизька м'ясна компанія»

Визначені тенденції специфіки репродуктивних якості свиней породи п'єтрен французької селекції компанії «ADN» за чистопородного розведення та у поєднанні з кнурами породи дюрк в умовах Одещини.

Ключові слова: репродуктивні якості, п'єтрен, дюрк французька селекція.

Вступ. За даними офіційних статистичних повідомлень світове виробництво свинини щорічно збільшується на 2-3% у забійній вазі, рушійною силою такого зростання поряд зі збільшенням чисельності свиней, покращення умов годівлі та утримання тварин є селекція.

Незважаючи на традиційний попит населення на сало, в Україні спостерігається тенденція до збільшення споживання пісної свинини, що помітно на прикладі великих торгових мереж і тому м'ясокомбінати, враховуючи рівень виходу м'яса з туші, часто-густо пропонують різні ціни за туші різної якості.

Нині в Україні розводиться 11 зареєстрованих генотипів свиней, з-поміж яких велика біла порода займає понад 80% загального племінного поголів'я. Разом із тим слід відзначити зростання поголів'я свиней м'ясних порід, зокрема породи ландрас – тенденція останніх років, що свідчить про підвищену зацікавленість у виробників до впровадження промислового схрещування і гібридизації [1-3].

В Одеській області у Арцизькому районі з 2009 року розпочата робота по створенню стада племінного репродуктору ТОВ «Арцизька м'ясна компанія» з розведення свиней породи п'єтрен французької селекції компанії «ADN» з метою подальшої реалізації племінних кнурців або сперми кнурів породи п'єтрен та кнурців або сперми кнурів гібридного походження ($\text{♀P} \times \text{♂D}$, під комерційною назвою «Кантор») по території України та забезпечення потреби у відповідних генотипах власного товарного виробництва загальним плановим об'ємом 18406 відгодівельного голів за рік.

Рівень репродуктивних якостей свиней значно обумовлює ефективність ведення галузі, оскільки вони зумовлюють обсяги вирощування та відгодівлі

молодняку. Багатоплідність породи п'єтрен та дюрок мають свою специфіку та є зниженими в порівнянні з материнськими породами, тому порода п'єтрен використовується лише як «батьківська» в системах гібридизації краще всього на свиноматках гібридного походження (велика біла х ландрас). Центрами чистопородного розведення породи п'єтрен є окремі племінні заводи або племінні репродуктори, як елевери вирощування та оцінки племінних кнурців і реалізації їх спермопродукції в товарні господарства.

Мета роботи полягала у визначенні репродуктивних якостей свиней породи п'єтрен за чистопородного розведення та у поєднанні з кнурами породи дюрок французької селекції компанії «ADN» з подальшим обґрунтуванням доцільності використання даних генотипів у системі гібридизації.

Матеріал та методи досліджень. Репродуктивні якості свиноматок породи п'єтрен вивчали за результатами I опоросу за загальноприйнятими у свинарстві методиками в умовах ТОВ «Арцизька м'ясна компанія» Арцизького району Одеської області за загальною схемою досліджень, наведеною у таблиці 1. Для чого було сформовано дві групи контрольну (чистопородне розведення породи п'єтрен) та дослідну групи (поєднання свиноматок породи п'єтрен з кнурами породи дюрок). При визначенні середніх показників продуктивності свиноматок розрахунки проводили без урахування аварійних опоросів, проте загальний відсоток аварійних опоросів в обох групах враховували.

1. Схема досліджу

Групи тварин		Порода та породність							
		♀			♂				
Контрольна		П'єтрен, (P), n=18			П'єтрен, (P), n=3				
Дослідна		П'єтрен, (P), n=16			Дюрок (D), n=2				
Показники, що враховували									
тривалість поросності, днів	аварійні опороси, %	багатоплідність, голів	великоплідність, кг	При відлученні у 28 днів				проміри тіла свиноматок на 5 день	кореляційні зв'язки між ознаками
				кількість поросят, голів	жива маса гнізда, кг	жива маса 1 голови, кг	збереженість, %		
Висновки та пропозиції виробництву									

Результати досліджень. Свині французької селекції компанії «ADN» мають наступні середні показники продуктивності за результатами I опоросу (табл. 2), з якої видно, що свиноматки відзначаються добрими

2. Репродуктивні якості свиноматок породи п'єстрен

Показники	Групи тварин			
	контрольна (Р х Р)		дослідна (Р х D)	
	$\bar{X} \pm S_{\bar{x}}$	Cv, %	$\bar{X} \pm S_{\bar{x}}$	Cv, %
Багатоплідність, голів	9,25±0,37	11,47	8,50±0,37*	21,23
Великоплідність, кг	1,45±0,02	12,62	1,51±0,02	13,48
При відлученні у 28-днів:				
- кількість поросят, голів	8,50±0,35	15,24	7,87±0,22	13,62
- маса гнізда, кг	76,50±5,57	17,40	72,24±4,87	25,28
- жива маса 1 голови, кг	9,00±0,53	17,77	9,18±0,58	17,93
- збереженість, %	92,00	-	92,60	-
Тривалість поросності, днів	117,50±0,84	1,76	115,62±0,59	1,45
Аварійні опороси, %	33,30	-	50,00	-

Примітка: * - $P \geq 0,95$

репродуктивними якостями з урахуванням їхнього віку (I опорос). Так, багатоплідність за чистопородного розведення породи п'єстрен склала $9,25 \pm 0,37$ голів (Limit = 11-8). При поєднання свиноматок породи п'єстрен з кнурами породи дюрок спостерігається зменшення багатоплідності у свиноматок дослідної групи на 0,75 голів або на 8,10% ($P \geq 0,95$) ($8,50 \pm 0,37$ голів, Limit = 10-7). Підвищений показник мінливості за багатоплідністю свиноматок спостерігався у дослідній групі в порівнянні з контрольною (21,23 проти 11,47% відповідно). За великоплідністю тенденція до переваги спостерігається на боці свиноматок дослідної групи на 0,06 кг або на 4,13%, проте різниця між групами статистично невірогідна.

При відлученні у 28-денному віці за рахунок підвищеної кількості поросят на 0,63 голів або на 8,00% у свиноматок контрольної групи при чистопородному розведенні ($8,50 \pm 0,35$ проти $7,87 \pm 0,22$ кг відповідно), не зважаючи на тенденцію незначного підвищення живої маси 1 поросяти на 0,18 кг або на 2,00% ($9,18 \pm 0,58$ проти $9,00 \pm 0,53$ відповідно) у дослідній групі, перевага за показником маси гнізда відмічена у свиноматок контрольної групи породи п'єстрен на 4,26 кг або на 5,89% в порівнянні з дослідною групою ($76,50 \pm 5,57$ проти $72,24 \pm 4,87$ кг відповідно).

Збереженість молодняку в обох групах була високою (понад 90%), різниця між групами практично відсутня: незначна перевага спостерігалась на боці свиноматок дослідної групи на 0,6% проти свиноматок контрольної групи (92,60 проти 92,00% відповідно).

При визначенні показника тривалості поросності встановлена тенденція до скорочення його на 1,88 днів або на 1,6% у свиноматок дослідної групи поєднання ♀Р х ♂D ($115,62 \pm 0,59$ днів) в порівнянні зі свиноматками контрольної групи ($117,5 \pm 0,84$ днів).

Різниця між більшістю показників репродуктивних якостей свиноматок обох груп статистично невірогідна, що обумовлено або незначною різницею, або підвищеними показниками мінливості.

Відсоток аварійних опоросів у дослідній групі при поєднанні свиноматок породи п'єтрен з кнурами породи дюрок суттєво перевищував аналогічний показник контрольної групи чистопородного розведення (50,00% проти 33,30% відповідно), що й обумовило деякі тенденції до переваги контрольної групи.

Висновки

1. В цілому свиноматки-першоопороски породи п'єтрен з урахуванням специфіки використання їх генотипів при чистопородному розведенні та у поєднанні з кнурами породи дюрок відзначалися наступними репродуктивними показниками: багатоплідність становила 8,50-9,25 голів, великоплідність – 1,45-1,51 кг, збереженість молодняку – 92,00-92,06% та маса гнізда у 28-денному віці – 72,24-76,50 кг.
2. За більшістю репродуктивних ознак (багатоплідністю, масою гнізда при відлученні) спостерігається тенденція до переваги у свиноматок контрольної групи в порівнянні з дослідною групою, свиноматки якої мали підвищений відсоток аварійних опоросів, тенденцію до скорочення тривалості поросності та переваги за великоплідністю, живою масою 1 голови при відлученні.
3. Планується продовжити подальше вивчення репродуктивних якостей свиноматок породи п'єтрен на більшому поголів'ї з метою встановлення достовірної різниці між свиноматками чистопородного розведення та при схрещуванні, а також визначення специфіки росту та розвитку молодняку різних генотипів, комбінаційної здатності кнурів та їх племінних якостей.

Список літератури

1. Гетья А.А. Організація селекційного процесу в сучасному свинарстві: Монографія. – Полтава: Полтавський літератор, 2009. – 192с.
2. Рыбалко В.П., Гетья А.А. Состояние, перспективы и научное обеспечение отрасли свиноводства// Таврійський науковий вісник: Збір. наук. праць ХДАУ. – Вип.58/2. – Херсон: Айлант, 2008. С.3-9.
3. Соловых А. Г., Ниттер Г. Становление, современное состояние и структура селекционных программ гибридизации в свиноводстве Германии. Известия ТСХА, Вып.2., 1966. – С.183-201.

Агапова Е. М., Сусол Р. Л., Москалюк Ю. А., Карайван А. И., Тельнес Ф. З. Репродуктивне качества свиноматок породы пьетрен французской селекции «ADN» в условиях Одещины.

Определены тенденции специфики репродуктивных качеств породы пьетрен французской селекции компании «ADN» при чистородном разведении и в сочетании с хряками породы дюрок в условиях Одещины.

Ключевые слова: репродуктивные качества, пьетрен, дюрок, французская селекция.

Agarova E. M., Susol R.L., Moskaluk Y.A., Karayvan A.I., Telpes F.Z. The reproductive qualities sows of P'etren breed the French selections ADN in conditions of Odessa region.

It was determined the specific tendencies of the reproductive qualities sows of P'etren breed the French selection ADN in pure breeding and in combinations with the boars Duroc breed in Odessa region.

Key words: reproductive qualities, P'etren breed, Duroc breed, the French selections.